

Zkušební okruhy pro zkoušku
FINANČNÍ PRÁVO III
(Verze 2012)

ČÁST A – Obecně teoretická část

1. Veřejné statky – statky, spotřeba, producenti, financování produkce veřejných statků
2. Veřejné finance – pojem „finance“, peníze, finanční jevy a finanční skutečnosti, soukromé a veřejné finance, funkce veřejných financí, vztah financí a práva
3. Finanční právo jako samostatné odvětví práva – odpovědnostní kritéria, předmět právní regulace, metoda, systémová charakteristika, společenská akceptace, vztah finančního práva k jiným odvětvím, charakteristika finančního práva
4. Zásady finančního práva – problematika vymezení zásad finančního práva, zásady tvorby finančního práva, obecné principy finančního práva,
5. Systém finančního práva – vnitřní systémové uspořádání finančního práva, problém obecné části finančního práva, fiskální a nefiskální část, další možnosti členění finančního práva
6. Prameny finančního práva – prameny finančního práva v materiálním smyslu, ve formálním smyslu, nenormativní akty heteronomní povahy, materiální znaky finančně právních norem, struktura finančně právních předpisů, struktura finančně právních norem, druhy norem, realizace a interpretace norem finančního práva
7. Subjekty a subjektivita ve finančním právu – pojem subjekt, fyzická osoba a právnická osoba ve finančním právu, stát, subjektivita
8. Finančně právní vztahy – finanční vztahy, finančně právní vztahy, prvky finančně právního vztahu, předpoklady vzniku a existence finančně právního vztahu, charakteristika finančně právních vztahů, členění
9. Finanční správa – pojem charakteristika, systém, právo finanční správy, finanční práva ve funkčním smyslu a v organizačním smyslu. Finanční správa primární, finanční správa sekundární, institucionálně dělená správa, procesně dělená správa.
10. Finanční právo trestní - finančně právní odpovědnost, odpovědnostní vztah, finanční právo trestní, delikty, sankce, vztah finančního práva trestního a trestního práva
11. Finanční soudnictví – pojem a charakteristika finančního soudnictví, pravomoc a příslušnost, obecné otázky řízení, řízení o žalobách proti rozhodnutí finančních orgánů, řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením finančních orgánů, řízení o kompetenčních žalobách, řízení o kasační stížnosti, řízení o obnově řízení
12. Finanční právo procesní – pojem a podstata finančního práva procesního, obecné správní řízení ve finančním právu, pojem a podstata daňového řízení, jiné procesy
13. Zásady činnosti veřejné správy ve finanční správě, subsidiární použití správního řádu ve finanční správě

ČÁST B – Nefiskální část

14. Měnové právo – pojem a charakteristika měnového práva, právní úprava peněžní jednotky, emise peněz
15. Hotovostní oběh, padělané a pozměněné peníze, omezení plateb v hotovosti
16. Právní regulace bezhotovostního platebního styku – převody peněžních prostředků, elektronické peníze, platební systémy, sankce
17. Finanční arbitráž a arbitráž
18. Veřejné bankovní právo - Centrální banka – právní úprava, postavení, organizace, vztah k vládě, parlamentu, správním úřadům, veřejnosti, postavení ČNB jako správního úřadu, majetek a hospodaření ČNB

19. Veřejné bankovní právo – bankovní dohled, jednotná licence, fungování bank v režimu zákona o bankách
20. Devizové právo – pojem a charakteristika devizového práva, subjekty devizového práva, devizové právní vztahy, devizové operace, nakládání s devizovými hodnotami, zahraniční investice - nabývání nemovitostí cizozemci, podpora a ochrana investic, mimořádná opatření v devizovém hospodářství
21. Devizový trh – směnárenské služby, devizový kurs, devizové sankce
22. Veřejné pojišťovnické právo – pojem pojišťovnictví a pojistné fondy, právní regulace pojišťovnictví a pojištění, subjekty veřejného pojišťovnického práva, pojištění ve funkčním pojetí
23. Pojišťovnictví – technické rezervy, garanční fond, státní dozor v pojišťovnictví, opatření k odstranění nedostatků, sankce
24. Puncovní právo – pojem, charakteristika, drahé kovy, nakládání s drahými kovy, puncovní správa, puncovní řízení, sankce

ČÁST C – Fiskální část

25. Rozpočtové právo – vývoj veřejných rozpočtů, postavení rozpočtového práva v systému finančního práva, rozpočet – pojem, fiskální federalismus, rozpočtová soustava
26. Státní rozpočet – pojem, skladba, obsah, rozpočtový proces státního rozpočtu, hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací, státní fondy, státní závěrečný účet
27. Rozpočty územních samosprávných celků – základní instituty, vnitřní struktura, rozpočtová skladba, rozpočtový proces územních rozpočtů, právnické osoby územních samosprávných celků a organizační složky obcí a krajů
28. Kontrola rozpočtového hospodaření, porušení rozpočtové kázně, rozpočtové určení výnosu daní
29. Celní právo – pojem „clo“, funkce cla, klasifikace cel, prameny celního práva, základní pojmy celního práva - celně schválené určení, celní režimy;
30. Celní správa České republiky – postavení, charakteristika, působnost, reforma soustavy celní správy
31. Celní úřady s celostátní věcnou působností/příslušností
32. Berní právo – pojem „daň“, ekonomická podstata daně, funkce daně, konstrukční prvky, klasifikace daní, právní rysy daně, soustava daní a poplatků, vymezení právní regulace „berní právo“, daňový systém a právní regulace
33. Berní právo – prameny berního práva, systém berního práva
34. Zásady v berním právu, skupiny, obecné zásady daňového práva podle Nykiela a Brzezinského
35. Daň jako právní vztah, subjekt a subjektivní stránka daně, objekt a objektivní stránka daně
36. Správní stránka daně, správa daní – vymezení pojmů „správa daní“ a „řízení“, „daňové řízení“, „dílčí daňové řízení“, „správce daně“ a „osoby zúčastněné na správě daní“
37. Finanční správa České republiky – postavení, charakteristika, působnost, soustava orgánů, srovnání s předchozí soustavou územních finančních orgánů
38. Daňový proces – řízení a autoaplikace, stádia řízení
39. Daňový proces – registrační řízení
40. Daňový proces – nalézací řízení, uplatnění metody obligační a metody mocenské, odpovědnost za stanovení daňového dluhu, pojem „daňové tvrzení“
41. Daňový proces – placení daní (inkasní řízení)

42. Exekuce v oblasti daní
43. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění – geneze, význam smluv, metody; mezinárodní spolupráce při správě daní, mezinárodní spolupráce vymáhání finančních nedoplatků
44. Daň z příjmů – systém důchodových daní v ČR, formální prameny právní regulace důchodových daní, konstrukce daně, předmět daně, základ daně, daňové odpisy
45. Daň z příjmů fyzických osob – konstrukční prvky daně (včetně dílčích základů daně), sleva na dani a daňový bonus při důchodových daních
46. Daň z příjmů právnických osob – konstrukční prvky daně, rozdíly oproti dani z příjmů fyzických osob, odlišnosti zdanění u některých forem právnických osob.
47. Daň z nemovitosti – charakteristika, konstrukční prvky, správa daně, rozpočtové určení,
48. Silniční daň – charakteristika, konstrukce, předmět, osvobození, poplatníci, vyměřovací a inkasní proces, zpoplatnění užívání dálniční a silniční sítě – právní regulace dálničních kupónů
49. Daně transferové – charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce jednotlivých daní, vyměřovací a inkasní proces
50. Daň z přidané hodnoty - charakteristika, konstrukce právní regulace a konstrukce daně, vymezení osob účastných na DPH
51. Daň z přidané hodnoty – místo plnění, zdanitelné plnění, uskutečnění zdanitelného plnění a daňová povinnost, daňové doklady, vyměřovací a inkasní proces
52. Spotřební daně – akcíz, skladba akcízů, katalog a charakteristika spotřebních daní v ČR, charakteristika právní regulace
53. Energetické daně – charakteristika, správa
54. Poplatky – charakteristika, systém, správní poplatky, soudní poplatky, vztah poplatek – daň, poplatek – cena
55. Místní poplatky
56. Finanční kontrola – vymezení kontroly, funkce kontroly, pojem „dozor“, základní pojmy, druhy finanční kontroly

Prameny FINANČNÍ PRÁVO III

Zdroje - zejména:

- **platné** právní předpisy (dle stavu k 1. 12. 2012)
- Bakeš, M., Karfíková, M, Kotáb, P., Marková, H. a kol.: Finanční právo.**6. upravené vydání** C.H.Beck. Praha 2012
- Mrkývka, P. a kol.: Finanční právo a finanční správa. 1. (a 2.) díl, Masarykova univerzita, Brno 2004
- Radvan, M. a kol.: Finanční právo a finanční správa. Berní právo. MU, Brno, 2008
- Mrkývka, P., Pařízková, I.: Základy finančního práva. MU. Brno 2008, 2009
- Jánošíková, P. a kol.: Finanční a daňové právo. Čeněk. Plzeň 2009
- Radvan, M. Místní daně. Wolters Kluwer, Praha 2012
- Sidak, M., Duračinská, M. a kol. Finančné právo. C.H.Beck, Bratislava 2012
- poznámky z přednášek a seminářů

- studijní materiály z IS MU

Doporučené internetové zdroje:

- www.cnb.cz
- www.mfcr.cz
- www.finarbitr.cz
- www.cs.mfcr.cz/cmsgrc/

Podmínky zkoušky FINANČNÍ PRÁVO III

Forma: písemná + ústní

Konstrukce: písemná část (kombinace otázek testových a odpovídacích), jejíž úspěšné absolvování je podmínkou připuštění k ústní části; zkouška je v rozsahu výše uvedených okruhů A+B+C, ústní bez přípravy odpovědi na zadané otázky

Předpisy: u zkoušky přípustny pouze nekomentované, elektronická forma předpisů je zakázána

Termíny: každý z vyučujících předmětu vypíše v ISu své zkušební termíny, na které se následně studenti přihlašují přes IS. Je třeba věnovat pozornost datům, do kdy se přihlásit/odhlásit, a časům ústní části zkoušky, které jsou uvedeny u každého termínu.